

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Teze bakalářské práce

**Spolupráce obecní policie a Policie ČR při zajišťování
veřejného pořádku**

Jiří Jansa

© 2015, ČZU v Praze

Souhrn

Bakalářská práce se zabývá spoluprací obecní policie a Policie České republiky, především spoluprací při zajišťování veřejného pořádku. Teoretická část seznamuje čtenáře s oblastí spolupráce mezi těmito dvěma složkami, vysvětluje základní pojmy a specifikuje každou složku. Dále je v práci vymezeno právní postavení obecní policie a Policie České republiky. Velký prostor je věnován porovnávání právní úpravy, tedy obou zákonných norem a dále se práce zabývá rozdíly mezi oběma složkami a funkcí na území České republiky.

Praktická část se zabývá porovnáním výsledků Městské policie Domažlice a Policie České republiky v oblasti veřejného pořádku, konkrétně vyhodnocením počtu oznámení v oblasti veřejného pořádku, počtu udělených blokových pokut a počtu oznámení ke správním orgánům. V samotném začátku práce je popisována struktura a práce jak Městské policie Domažlice, tak Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Obvodního oddělení Policie České republiky Domažlice. Dále se výzkumná část zabývá spoluprací ve formě smíšených hlídek. Na toto téma byly učiněny rozhovory s vedoucím Obvodního oddělení Policie České republiky Domažlice npor. Bc. Petrem Šmídem a velitelem Městské policie Domažlice Mgr. Petrem Kubalem. V závěru této části byla provedena dotazníková akce za účelem zjištění, zda je veřejnost spokojena s bezpečností v oblasti veřejného pořádku v Domažlicích.

Klíčová slova: bezpečnost, historie, inovace, komunikace, policie obecní, soudržnost, spolupráce, oprávnění, prevence, případy.

Cílem teoretické části práce je provést porovnání právní úpravy postavení Policie České republiky a obecních policií a následně postupně charakterizovat oblasti spolupráce Obvodního oddělení Policie České republiky Domažlice s Městskou policií Domažlice při zajišťování veřejného pořádku na konkrétním území. Dílčím cílem bude vyhledat shodné body a rozdíly v postavení Policie České republiky a městské policie, jejich vzájemné spolupráce a navrhnout, jak spolupráci zlepšit z teoretického i praktického hlediska. Byly vytvořeny tyto hypotézy:

1. Společné hlídky jsou hodnoceny kladně.
2. Větší množství přestupků zjišťuje na úseku veřejného pořádku Obvodní oddělení Policie České republiky.
3. Občané se častěji obrazejí se svými podáními na Policii České republiky (obvodní oddělení).

Vzhledem k tomu, že hlavní činností Městské policie Domažlice, tak i Obvodního oddělení Policie České republiky jsou přestupková jednání, cílem praktické části je vyhodnotit statistickou analýzou přestupky v katastrálním území města Domažlice na úseku veřejného pořádku obou ozbrojených složek v období 2009 – 2014. Dalším úkolem je analyzovat vývoj rozpočtu Městské policie Domažlice ve stejném období. Dílčím cílem praktické části je pak názor velitele Městské policie Domažlice, vedoucího Obvodního oddělení Policie České republiky Domažlice a v neposlední řadě veřejnosti formou dotazníku na realizaci výkonu služby tzv. smíšených hlídek.

Autor práce se při shromažďování materiálů a podkladů opíral o zákonné a podzákonné normy, odborné knihy a publikace, které se zabývají tématem městských a obecních policií a Policie České republiky. Jako další zdroj byly využity závazné pokyny a rozkazy policejního prezidenta Policie České republiky, nařízení ministra vnitra České republiky, nařízení vlády, obecně závazné vyhlášky a nařízení města Domažlice. Veškeré použité materiály jsou uvedeny v doporučené literatuře. Ke zpracování práce bylo autorem využito rovněž webových stránek Policie České republiky, Městské policie Domažlice, Městského úřadu Domažlice a Ministerstva vnitra České republiky, na kterých jsou dostupné podstatné informace k danému tématu. Po shromáždění všech získaných materiálů byly jednotlivé zdroje roztříděny podle právní síly a po následném prostudování byly roztříděny podle klíčových znaků Městské policie Domažlice, Obvodní oddělení Policie České republiky, spolupráce Městské policie Domažlice s Obvodním oddělením Policie České republiky, financování městské policie a Policie České republiky, shoda a rozdíly obou ozbrojených složek a další, které tvoří obsah této práce. Samotný sběr informací a jejich následná analýza použitelnosti pro dané téma, byla náročná z pohledu rozsahu práce.

Autor si byl vědom složitostí problematiky, ale z důvodu úplnosti se rozhodl, že práci dokončí, byť ve větším rozsahu tak, aby byla práce ucelená a obsahovala všechny části týkající se spolupráce obecní policie a Policie České republiky. V bakalářské práci se prolíná teoretická část s praktickou částí. Obě složky jsou představeny z hlediska zřízení, rozsahu a působnosti. Struktura práce byla autorem zvolena tak, aby na sebe obsahově navazovaly činnosti obou ozbrojených složek s odkazem na jejich právní základ. Obsah práce tedy autor seřadil záměrně takovým způsobem, aby vystihl samotnou podstatu fungování jednotlivých složek, jak v jejich samostatném působení, tak ve vzájemném kontextu jejich činností, zejména se zaměřením na problematiku veřejného pořádku.

V praktické části byla použita metoda empirického výzkumu formou standardizovaného dotazníku. V dotazníku bylo definováno celkem 16 otázek, z toho 3 identifikační (zjišťující pohlaví, věk a rozdělení, zda se jedná o policistu či strážníka,

rodinného příslušníka policisty či strážníka), 12 otázek uzavřených a 1 otevřenou. V úvodu dotazníku byl krátký průvodní dopis, který respondentům objasnil, za jakým účelem je výzkum prováděn. Výzkum probíhal metodou nahodilého výběru dotazovaných, avšak se zaměřením na osoby v produktivním věku. Respondenti byli získáváni především prostřednictvím webových stránek veřejné sítě internet, na nichž byl dotazník autorem vytvořen. Dotazník vyplnilo celkem 120 osob, avšak systém webových stránek, na nichž byl dotazník vytvořen umožnil použití pouze 100 respondentů. Při vyhodnocování výsledků prvotně získaných dat dotazníkového šetření byla opět použita metoda analýzy.

V části 2.1 s názvem Cíl byly použity tři hypotézy.

- a) V hypotéze č. 1 bylo vycházeno zejména z rozhovoru velitele Městské policie Domažlice, vedoucího Obvodního oddělení Policie České republiky Domažlice a částečně z druhotných dat dotazníkového šetření. Veškeré zjištěné informace byly porovnány a byl vytvořen závěr v podobě vyvrácení, či potvrzení hypotézy.
- b) V hypotéze č. 2 bylo postupováno tak, že byly porovnány výsledky činnosti v období let 2009 – 2014 Městské policie Domažlice a obvodního oddělení Policie České republiky Domažlice. Vycházeno bylo především z druhotných dat, kde byla porovnávána přímo výslednost obou ozbrojených složek.
- c) V poslední hypotéze č. 3 bylo vycházeno ze statistiky získané z dotazníkového šetření a rozhovoru velitele městské policie a vedoucího obvodního oddělení. V této hypotéze budou hlavním vodítkem druhotná data dotazníku.

Všechny tři hypotézy byly podrobně rozebrány, aby bylo možné hypotézy potvrdit či vyvrátit. V diskuzi této bakalářské práce budou hypotézy potvrzeny nebo vyvráceny. Jak rozhovor s velitelem Městské policie Domažlice, tak s vedoucím Obvodního oddělení Policie České republiky Domažlice obsahuje 12 otevřených otázek, které jsou pro velitele i vedoucího stejné. Tento způsob byl autorem zvolen z toho důvodu, že byl rozhovor spatřován jako vhodné dokreslení situace, kterou autor popisuje, jak v teoretické části, tak v praktické části. Rozhovor byl kontaktní, tudíž mohl autor reagovat na různé výstupy vyplývající z rozhovoru.

Provedeným výzkumem bylo zjištěno, že smíšené hlídky jsou hodnoceny oběma řídicími pracovníky kladně, avšak s velkými výhradami. Z rozhovoru s vedoucím Obvodního oddělení Policie České republiky vyplynulo, že považuje společné hlídky za významný prvek prevence na úseku veřejného pořádku. Avšak je velmi těžké, z kapacitních důvodů, tyto smíšené hlídky plánovat. Velitel Městské policie Domažlice vidí pozitivum smíšených hlídek pouze při velkých společenských akcích, především v centru města. Oba se pak shodli, že smíšené hlídky mají z právního hlediska několik nedostatků, a to zejména při realizaci určitých oprávnění a následných procesních úkonů, které jsou spojeny s postupem orgánu činného v trestním řízení, když toto postavení náleží Policii České republiky, nikoliv městské policii. Jsou zde i další rozdíly, zejména právního a kompetenčního charakteru. V zásadě lze říci, že rozsah oprávnění je limitujícím faktorem při společném výkonu služby. Toto je dále částečně zvýrazněno rozdílnými prioritami v rámci dohledu na veřejný pořádek.

Z dotazníkového šetření, druhotných dat, bylo zjištěno, že 49% z dotazovaných se domnívá, že smíšené hlídky mají smysl. Fakt, že smíšené hlídky nejsou v Domažlicích často plánované, dokládá výsledek z dotazníkového šetření, kde ze 100 dotazovaných nevidělo v Domažlicích smíšenou hlídku cca 77% lidí. Autor se ve své práci, při realizaci smíšených hlídek, více přiklání k názoru velitele Městské policie Domažlice.

Polovina oslovených respondentů se domnívá, že smíšené hlídky mají smysl. Je však nutné podotknout, že jde o osoby, které nejsou odborníky na bezpečnostní problematiku a nemají povědomí o rozdílných kompetencích obou složek

V konečném hledisku lze smíšené hlídky hodnotit kladně a to zejména s ohledem na kladná vyjádření obou řídicích pracovníků a v neposlední řadě s ohledem na názory veřejnosti. Hypotézu č. 1 lze tedy potvrdit.

Rovněž bylo zjištěno, že významnou úlohu plní společné porady, kterých se účastní, jak vedení Územního odboru Domažlice, tedy plk. Mgr. Lubomír Martinec, vedoucí Obvodního oddělení Policie České republiky por. Bc. Petr Šmíd, velitel Městské policie Domažlice Mgr. Petr Kubal, starosta Města Domažlice Ing. Miroslav Mach a 1. místostarosta JUDr. Zdeněk Novák. Vyhodnocování statistických ukazatelů nápadu trestné činnosti v Domažlicích náleží Policii České republiky, která jedenkrát ročně předkládá vedení města Domažlice komplexní zprávu o stavu kriminality a veřejného pořádku nejen v samotném městě, ale i na celém území Obce s rozšířenou působností. Komunikace jednotlivých složek a města Domažlice pak probíhá zejména před konáním různých společenských a kulturních akcí regionálního významu. Po jejich ukončení dochází k vyhodnocování a následnému stanovení priorit pro příští ročníky.

Policie České republiky má výsadní postavení v problematice bezpečnosti a boje s kriminalitou. Co se týká reakce na páchané přestupky, tak ze získaných druhotných dat bylo zjištěno, že Obvodní oddělení Policie České republiky výrazně převyšuje počtem uložených blokových pokut, částkou za uložené blokové pokuty a počtem oznámených přestupků na úseku veřejného pořádku Městskou policií Domažlice. Je však nutné zohlednit početní stavy obou složek, když policistů Obvodního oddělení Domažlice je dvakrát více. Zásadní roli však hrají rozdílné priority, které jsou stanoveny oběma řídicími pracovníky ozbrojených složek na úseku veřejného pořádku. Na druhou stranu je možné konstatovat, že Městská policie Domažlice se veřejnému pořádku do roku 2014 téměř nevěnovala. Až v roce 2014 došlo k nárůstu počtu řešených věcí ve veřejném pořádku a je předpoklad, že tento trend bude mít vzestupnou tendenci i v současném roce 2015 a dále do budoucna. Hypotéza č. 2 byla jednoznačně potvrzena. Bez činnosti Obvodního oddělení Policie České republiky si lze jen velmi těžko představit, že by problematiku veřejného pořádku zajišťovala pouze Městská policie Domažlice. Autor se však domnívá, že prioritně by veřejný pořádek měla řešit Městská policie Domažlice, která působí výhradně na území města a město Domažlice si městskou policii k tomuto účelu zřídilo.

Národní telefonní tísňová linka 158 Policie České republiky se řadí mezi tři základní čísla, které se učí děti již v první třídě základní školy. Z rozhovorů s oběma řídicími pracovníky jednoznačně vyplynulo, že Policie České republiky, jako státem zřizovaný bezpečnostní sbor, který má své výsadní postavení při zajišťování vnitřní bezpečnosti na území České republiky. Naproti tomu obecní a městské policie zřizovány být nemusí, pokud jejich zřízení není odhlasováno zastupitelstvem konkrétní obce, nebo města. Z dotazníkového šetření bylo z druhotných dat zjištěno, že ze sta dotazovaných respondentů odpovědělo 80% občanů, že by v případě vlastního nebezpečí či ohrožení volalo na tísňovou linku 158, nikoliv na linku 156. Na základě těchto ukazatelů byla hypotéza č. 3 potvrzena.

Názory velitele Městské policie Domažlice a vedoucího Obvodního oddělení Policie České republiky jsou ve všech otázkách téměř totožné. Oba mají téměř shodné názory. Vzhledem k tomu, že jejich cílem je zajištění bezpečnosti osob, majetku a dohled nad veřejným pořádkem a bezpečností provozu na pozemních komunikacích, bylo velmi pravděpodobné, že budou mít na jednotlivé otázky stejné nebo velmi podobné odpovědi. Z

názoru vedoucího obvodního oddělení vyplývá, že spojení Policie České republiky a městské policie nepovažuje za vhodné, jelikož kompetence obou složek se v mnohých ohledech podstatně rozcházejí. Názor velitele Městské policie Domažlice je podobný. Jako nejhroženější oblast považují oba řídicí pracovníci, centrum města, kde je vyšší koncentrace osob a kde je soustředěno určité množství barů, heren a restaurací.

V dotazníkovém šetření odpovídalo celkem 100 osob. Z dotazníku vyplynulo, že hlasovalo více žen než mužů. Dotazník byl zaměřen na osoby od 18 – 50 let, které se bezprostředně pohybují v centru města a okolí, kde dochází do zaměstnání či do školních zařízení. Nezúčastněných osob v dotazníku hlasovalo 74%. Z dotazníku vyplynulo, že téměř 70% obyvatel se v Domažlicích cítí bezpečně. Dotazovaní více důvěřují policistům Obvodního oddělení Policie České republiky. Téměř 70% dotazovaných by uvítalo, kdyby došlo k trvalému sloučení Obvodního oddělení Policie České republiky a Městské policie Domažlice.

Autor se v práci zabývá rozdílností a shodností obou systémů, zejména pak při realizaci oprávnění vyplývajících z funkční náplně obou složek. Není však smyslem práce jmenovat vše, co je totožné, či odlišné. Smyslem práce, což již jednou autor uvedl, je zde poukázat na skutečnost, že obě složky mají mnoho společného, ale jsou zde jisté hranice a právě odlišnosti, zejména v názvu obou složek a ve stejnokrojovém vybavení, jsou nejvíce zřetelné vůči občanovi. Občana však většinou nezajímá, jaká složka bude na místě události jako první. Občana zajímá zajištění bezpečnosti. Občan by měl být vnímán jako zákazník, který má naprostou prioritu a policista ať státní či městský je zde pro něj. Obě složky jsou placeny z veřejných peněz, proto orientace na občana a servis pro něj je na prvním místě. Mělo by tak u obou složek platit – občan je náš zákazník. Tak to vnímá velitel Městské policie Domažlice i vedoucí Obvodního oddělení Policie Domažlice a ve spolupráci se starostou města je kladen důraz na prohlubování spolupráce

Rozdíly mezi městskou policií a Policií České republiky existují, ale po obsahové stránce by se měly vzájemně doplňovat. Policie České republiky má ve společnosti svoje nezastupitelné místo a můžeme konstatovat, že společnost se bez ní neobejde. Obecní a městské policie by pak měly být vnímány jako složka, která vhodně doplňuje Policii České republiky.

Autor v závěru své práce zhodnocuje, zda cíle, které byly stanoveny v úvodu práce, byly zodpovězeny. Shrnuje zde podstatné informace a vyvozuje z nich závěry. V zásadě se ztotožňuje s mnoha názory obou řídicích pracovníků, když on sám, je v současné době součástí ozbrojeného bezpečnostního sboru Policie České republiky. To do jisté míry i ovlivnilo výběr tématu práce, přičemž zde mohl naplno rozvinout své myšlenky a obohatit práci o své několikaleté zkušenosti práce policisty Obvodního oddělení Policie České republiky Domažlice.

ČERNÝ, J., JANATA, J. *Veřejný pořádek aneb co trápí starosty – Příručka pro praxi obecních úřadů*. Praha: Linde, 1999, 549 s. ISBN 80-7201-171-5

FILÁK A. *Teoretické a právní aspekty pořádkové činnosti policie*. 1. Vydání. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001. 93 s. ISBN 80-7251-074-6

KOUDELKA, Z. *Obce a kraje*, 2. aktualizované a doplněné vydání, Praha: Linde, 2001, 423 s. ISBN 80-7201-272-X

KOUDELKA, Z. *Obecně závazné vyhlášky*. Praha: Linde, 2000. 279 s. ISBN 80-7201-202-9

MACEK P.; UHLÍŘ L. *Dějiny policie a četnictva I*. 1. Vydání. Praha: Themis, 1997. 178 s. ISBN 80-85821-52-4

MACEK, P. *Bezpečnostní služby*, I. vydání, Praha: Police History, 2001, 196 s. ISBN: 80-86477-03-7

MACEK, P., HÁJEK, V. *Obecní policie II*, Praha: Policejní Akademie České republiky, 2003. 168 s. ISBN 80-7251-133-5

PEKOVÁ J., PILNÝ J., JETMAR M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vydání. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 80-7357-052-1

VANGELI B. *Zákon o Policii České republiky - komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 449 s. ISBN 978-80-7400-142-0